

lingen af simple sager. Domstolen anslår selv, at det vil give en produktivitetsforøgelse på mindst 25 %. Kun Rusland mangler at ratificere protokollen, som først træder i kraft, når den er ratificeret af alle medlemsstater. Netop derfor er der lagt et tungt pres på Rusland, som fra alle sider er blevet opfordret til hurtigt at ratificere protokol 14.

En vismandsgruppe blev nedsat i forbindelse med topmødet i maj 2005 med den opgave at fremkomme med mere langsigtede løsningsforslag til problemerne med ophobningen af sager og driften af en fortsat effektiv domstol. Gruppen afleverede sin rapport i november 2006. Vismandsgruppens anbefalinger bygger på en forudsætning om, at protokol 14 træder i kraft og de vedrører bl.a. menneskerettighedsdomstolens struktur og forholdet mellem Menneskerettighedsdomstolen og medlemslandene. Der lægges vægt på hensynet til at bevare den individuelle klageret.

Da det tog tre år at blive enige om Protokol 14 og yderligere tre år at få den underskrevet og ratificeret af alle (bortset fra Rusland), må det forventes at tage lang tid, før behandlingen af Vismandsgruppens forslag vil være afsluttet. Det gælder særligt for forslag, som vil kræve ændringer af Menneskerettighedskonventionen, som f.eks. introduktion af traktatmæssige forpligtelser vedrørende nationale opfølgninger, etablering af et judicielt filter (en særlig komité) for realitetsbehandling af nye klager og fleksible procedurer for fremtidige reformer. Der vil derfor også være stor interesse for forslag til lettelser i sagsgangen, der kan gennemføres uden ændringer af konventionsgrundlaget.

I 2006 afsluttede Menneskerettighedsdomstolen knap 30.000 sager med en retlig afgørelse, og der var tillige godt 12.000 administrative beslutninger om afvisning af sager (f.eks. fordi klageren ikke svarede på henvendelser fra Domstolen). Den samlede afgang på ca. 42.000 sager skal imidlertid sammenholdes med, at Domstolen i 2006 modtog ca. 55.000 nye sager, svarende til en stigning på ca. 10 % i forhold til 2005. Af de pr. 1. januar 2007 89.900 verserende sager vedrører 21,5% (19.300) Rusland, 12,1 % (10.850) Rumænien, 10 % (9.000) Tyrkiet og 7,6 % (6.800) Ukraine. Herefter kommer med mellem 5,7 og 3,8 % af sagerne Polen, Frankrig, Tyskland, Tjekkiet og Italien.

For så vidt angår Danmark, er der i 2006 indgået 105 klager. 96 af disse klager er blevet afvist

fra realitetsbehandling, mens 4 sager er blevet antaget til realitetsbehandling, og den danske regering er blevet anmodet om bemærkninger til 4 sager. (Det bemærkes, at tallene ikke sammenlagt giver 105, da ikke alle sager, der kommer ind i et kalenderår, rent faktisk behandles af Domstolen i samme kalenderår). Der er afsagt to domme vedr. Danmark i 2006. I den ene (Sørensen og Rasmussen mod Danmark) fandt Domstolen, at den danske stat ved at tillade eksklusivaftaler havde svigtet forpligtelsen til at beskytte klagernes negative foreningsfrihed, dvs. retten til at vælge at stå uden for en fagforening. Den danske lov om foreningsfrihed er efterfølgende ændret. I den anden sag (Iversen mod Danmark) fandt Domstolen, at Danmark ikke havde levet op til sin forpligtelse under Konventionens artikel 6 til at sikre, at retssager afgøres inden for en rimelig tidsfrist.

I forhold til de fleste andre sammenlignelige lande anlægges der fortsat relativt få klagesager mod Danmark ved Menneskerettighedsdomstolen, og antallet af domfældelser er også relativt beskedent. I 2006 blev der indgivet 406 klager vedr. Sverige og afsagt 5 domme, Finland 290 klager og 15 domme, Belgien 220 klager og 5 domme, Schweiz 334 klager og 9 domme, mens Norge lå lavere end Danmark med 82 klager og 1 dom.

Som nævnt er der også i budgettet for 2007 indarbejdet ekstra midler til Menneskerettighedsdomstolen. En yderligere forøgelse af bevilningerne de kommende år vil i nogen udstrækning afhænge af perspektiverne for opfølgning på Vismandsgruppens rapport. Under alle omstændigheder vil regeringen fortsat give høj prioritet til ressourcerne til Menneskerettighedsdomstolen i forbindelse med forhandlingerne om Europarådets budget.

Ministerkomitéen kontrollerer i henhold til art. 46, stk. 2 medlemslandenes opfyldelse af domme ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Landene er ikke alene forpligtet til konkret at eksekvere dommene, herunder betale erstatning og andre tiltag i henhold til dommene, men skal også tage initiativer med henblik på at undgå tilsvarende krænkelse i fremtiden. Heri ligger i sagens natur en vigtig nøgle til nedbringelse af de mange sager ved Menneskerettighedsdomstolen. Denne proces giver i praksis alle medlemslande – både nye og gamle medlemmer – en stærk tilskyndelse til udvikling af retssystemerne.